Data Science 03: Inženýrství příznaků (Feature Engineering)

In [1]:
```
# Instalace potřebných knihoven
#%pip instal pandas
#%pip install numpy

#%pip install scipy

#%pip install seaborn
```

In [2]:
```
# Import potřebných knihoven
import pandas as pd
import numpy as np

import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

from scipy import stats

import warnings
warnings.simplefilter(action='ignore', category=FutureWarning)

%matplotlib inline
```

In [3]:
```
# Soubor je načten a přiřazen do proměnné ‚df‘
path='../../data/raw/exploration_timelaps.csv'
df = pd.read_csv(path)
df.head()
```

Out[3]:

	id	type_brick	time_start	time_verif	time_dest	time_end	time_start_sec	time_verif_sec	time_dest_sec
0	1	CORNER	13:52:18	13:52:24	13:52:42	13:52:58	49938	49944	49962
1	2	HALF	13:52:58	13:53:02	13:53:18	13:53:36	49978	49982	49998
2	4	BASIC	13:56:00	13:56:06	13:56:20	13:56:36	50160	50166	50180
3	6	BASIC	13:58:10	13:58:16	13:58:30	13:58:46	50290	50296	50310
4	9	BASIC	14:00:34	14:00:42	14:00:54	14:01:18	50434	50442	50454

Analýza vzorců jednotlivých příznaků prostřednictvím grafické vizualizace

Výpočet korelace mezi proměnnými

In [4]:
```
df[['type', 'start_to_verif', 'verif_to_dest', 'dest_to_end', 'total_time']].corr()
```

Out[4]:

	type	start_to_verif	verif_to_dest	dest_to_end	total_time
type	1.000000	-0.003512	0.245297	-0.054473	0.061875
start_to_verif	-0.003512	1.000000	-0.287021	-0.360210	-0.009296
verif_to_dest	0.245297	-0.287021	1.000000	0.000781	0.342666
dest_to_end	-0.054473	-0.360210	0.000781	1.000000	0.831654
total_time	0.061875	-0.009296	0.342666	0.831654	1.000000

In [5]:
```
# 'dest_to_end' jako potenciální prediktor 'total_time'
sns.regplot(x="dest_to_end", y="total_time", data=df)
plt.ylim(0,)
```

Out[5]:
```
(0.0, 66.09946446883836)
```

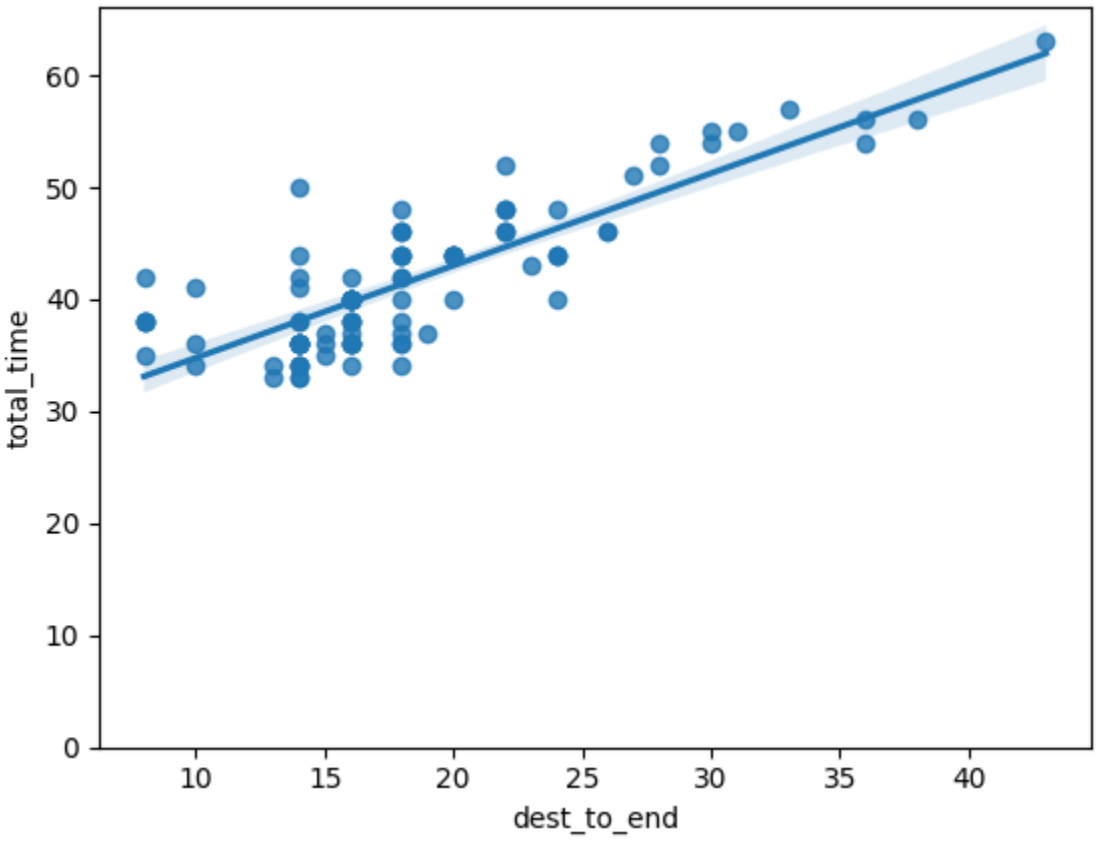

Analýza kategorických proměnných

In [6]:
```
# Vztah mezi proměnnými ‚type‘ a ‚total_time‘
sns.boxplot(x='type_brick', y="total_time", data=df)
```

Out[6]:
```
<Axes: xlabel='type_brick', ylabel='total_time'>
```

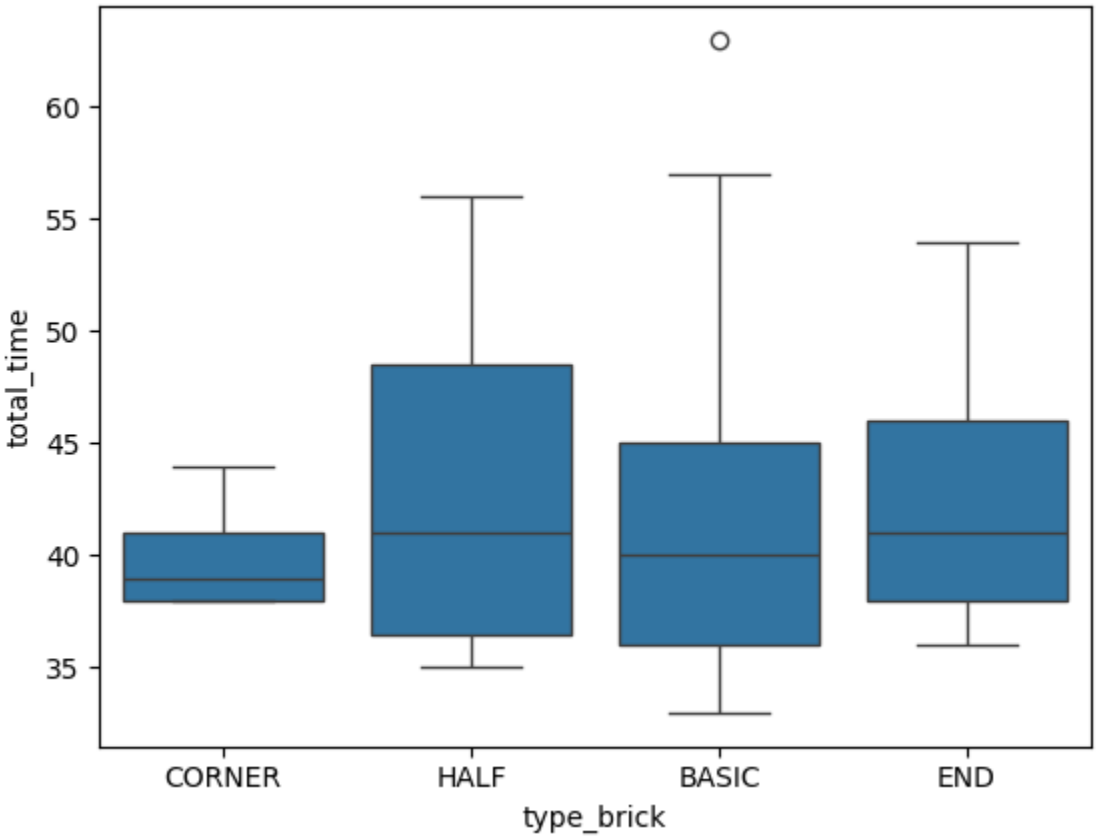

Deskriptivní statistická analýza dat

In [7]:
```
df.describe()
```

Out[7]:

	id	time_start_sec	time_verif_sec	time_dest_sec	time_end_sec	type	start_to_verif
count	102.000000	102.000000	102.000000	102.000000	102.000000	102.000000	102.000000
mean	68.656863	53095.647059	53103.901961	53118.941176	53137.284314	1.303922	8.254902
std	36.495353	2852.271152	2852.560429	2851.900259	2851.193613	0.793404	3.204842
min	1.000000	48679.000000	48685.000000	48703.000000	48725.000000	1.000000	4.000000
25%	39.250000	50540.250000	50548.250000	50565.250000	50581.250000	1.000000	6.000000
50%	66.500000	51696.000000	51703.000000	51716.000000	51737.000000	1.000000	8.000000
75%	100.750000	55791.000000	55798.250000	55815.000000	55829.500000	1.000000	8.000000
max	136.000000	57449.000000	57466.000000	57473.000000	57483.000000	4.000000	20.000000

Výpočet četnosti jednotlivých hodnot

In [8]:
```
df['type_brick'].value_counts()
```

Out[8]:
```
type_brick
BASIC     87
HALF       6
END        5
CORNER     4
Name: count, dtype: int64
```

In [9]:
```
df['type_brick'].value_counts().to_frame()
```

Out[9]:

type_brick	count
BASIC	87
HALF	6
END	5
CORNER	4

Seskupování dat

In [10]:
```
df['type_brick'].unique()
```

Out[10]:
```
array(['CORNER', 'HALF', 'BASIC', 'END'], dtype=object)
```

In [11]:
```
df_group_one = df[['type_brick', 'total_time']]
df_group_one
```

Out[11]:

	type_brick	total_time
0	CORNER	40
1	HALF	38
2	BASIC	36
3	BASIC	36
4	BASIC	44
...	...	...
97	BASIC	41
98	BASIC	33
99	BASIC	33
100	BASIC	37
101	BASIC	34

102 rows × 2 columns

In [12]:
```
# Výpočet průměrné hodnoty času pro jednotlivé kategorie dat
df_group_one = df_group_one.groupby(['type_brick'], as_index=False).mean()
df_group_one
```

Out[12]:

	type_brick	total_time
0	BASIC	41.528736
1	CORNER	40.000000
2	END	43.000000
3	HALF	43.166667

Vztah mezi korelací a kauzalitou

Korelace: míra vzájemné závislosti mezi proměnnými.

Kauzalita: vztah příčiny a následku mezi dvěma proměnnými.

Pearsonova korelace

Pearsonův korelační koeficient měří lineární závislost mezi dvěma proměnnými X a Y.

Výsledný koeficient nabývá hodnot v intervalu od -1 do 1, kde:

- **1**: Dokonalá kladná lineární korelace.
- **0**: Žádná lineární korelace, proměnné se pravděpodobně lineárně neovlivňují.
- **-1**: Dokonalá záporná lineární korelace.

In [13]:
```
corr = df[['type', 'start_to_verif', 'verif_to_dest', 'dest_to_end', 'total_time']].corr()
```

In [14]:
```
# Teplotní mapa (heatmapa)
sns.set_theme(style="white")

plt.figure(figsize=(8, 6))
sns.heatmap(
    corr,
    annot=True,
    cmap="RdBu_r",
    center=0,
    linewidths=0.5
)
```

Out[14]:
```
<Axes: >
```

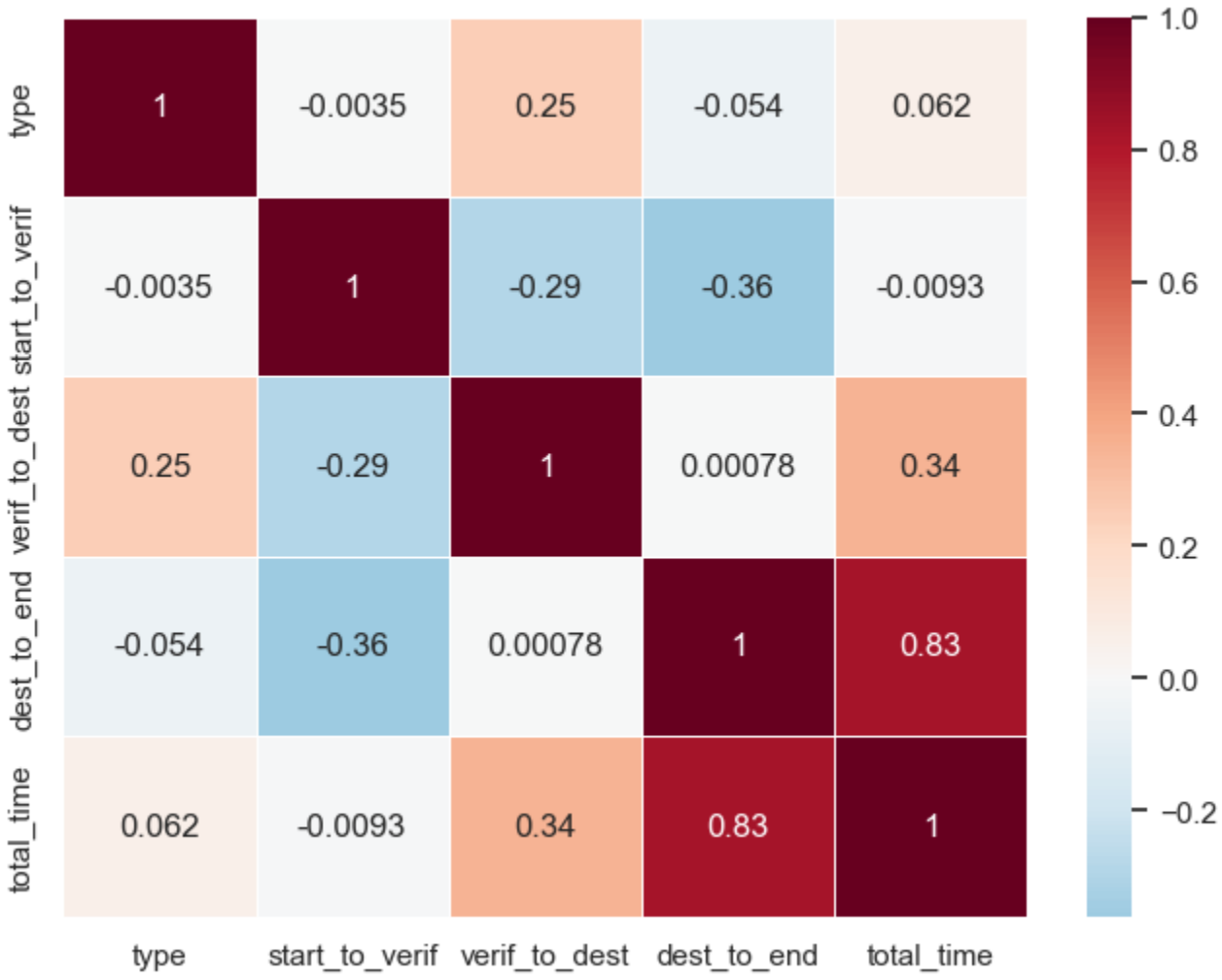

P-value

P-hodnota (P-value) představuje pravděpodobnost, že korelace mezi dvěma proměnnými je statisticky významná. Obvykle se volí hladina významnosti 0,05, což znamená, že s 95% jistotou považujeme korelaci mezi proměnnými za statisticky významnou.

Podle běžně používané konvence platí, že pokud:

- p-hodnota je < 0,001: existuje silný důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je < 0,05: existuje středně silný důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je < 0,1: existuje slabý důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je > 0,1: neexistuje důkaz o statistické významnosti korelace.

'dest_to_end' vs. 'total_time'

In [15]:
```
# Výpočet Pearsonova korelačního koeficientu a odpovídající p-hodnoty mezi proměnnými ‚dest_to_er
pearson_coef, p_value = stats.pearsonr(df['dest_to_end'], df['total_time'])
print("Pearsonov korelační koeficient = ", pearson_coef, ".  P-value =", p_value)
```

```
Pearsonov korelační koeficient =  0.8316539386073389 .  P-value = 2.6999302925476424e-27
```

Protože p-hodnota je < 0,001, korelace mezi proměnnými ‚dest_to_end' a ‚total_time' je statisticky významná a lineární vztah je středně silný

Analýza rozptylu (ANOVA) pro porovnání skupinových průměrů

Analýza rozptylu (ANOVA) je statistická metoda používaná k ověření, zda existují statisticky významné rozdíly mezi průměry dvou nebo více skupin. ANOVA vrací dva základní parametry:

F-statistika (F-test): ANOVA předpokládá, že průměry všech skupin jsou stejné, a následně vyhodnocuje, jak moc se skutečné průměry od tohoto předpokladu odchylují. Tato odchylka je vyjádřena hodnotou F-statistiky. Vyšší hodnota znamená větší rozdíl mezi skupinovými průměry.

P-hodnota: P-hodnota udává, jak statisticky významná je vypočtená hodnota F-statistiky.

Pokud je analyzovaná proměnná silně korelována s vysvětlovanou proměnnou, očekáváme, že ANOVA vrátí vysokou hodnotu F-statistiky a nízkou p-hodnotu.

In [16]:
```
# provedeme seskupení dat podle jednotlivých kategorií
grouped_test = df[['type_brick', 'total_time']].groupby('type_brick')
grouped_test.head()
```

Out[16]:

	type_brick	total_time
0	CORNER	40
1	HALF	38
2	BASIC	36
3	BASIC	36
4	BASIC	44
5	BASIC	34
6	BASIC	34
10	END	46
21	HALF	36
22	CORNER	38
23	HALF	44
37	END	38
53	CORNER	44
54	HALF	56
64	END	54
78	HALF	35
79	CORNER	38
94	END	41
95	END	36

In [17]:
```
grouped_test.get_group('BASIC')['total_time']
```

Out[17]:
```
2      36
3      36
4      44
5      34
6      34
       ..
97     41
98     33
99     33
100    37
101    34
Name: total_time, Length: 87, dtype: int64
```

BASIC a HALF

In [18]:
```
f_val, p_val = stats.f_oneway(grouped_test.get_group('BASIC')['total_time'], grouped_test.get_gro

print( "ANOVA results: F=", f_val, ", P =", p_val )
```

```
ANOVA results: F= 0.3421926095127691 , P = 0.5600140178204602
```

Výsledky analýzy ANOVA pro kategorie `BASIC` a `HALF` vykazují p-hodnotu vyšší než 0,1, což znamená, že F-statistika není statisticky významná. Nelze tedy zamítnout nulovou hypotézu o shodě průměrů obou skupin a nelze potvrdit statisticky významný rozdíl mezi nimi.

Závěr: Identifikace významných proměnných

Na základě provedené analýzy byly identifikovány následující významné proměnné:

- total_time
- start_to_verif
- verif_to_dest
- dest_to_end

Export datové sady do formátu CSV

In [19]:
```
df_ready = df[['id', 'type_brick', 'type', 'start_to_verif', 'verif_to_dest', 'dest_to_end', 'tot
```

In [20]:
```
df_ready.to_csv('../../data/raw/ready_timelaps.csv', index=False)
```

Autor / Organizace / Datum

Vjačeslav Usmanov, ČVUT v Praze, Fakulta stavební

Přehled změn

Datum (YYYY-MM-DD)	Verze	Autor změny	Popis změny
2026-01-21	1.1	Vjačeslav Usmanov	added DS_03_Features.ipynb
2026-02-12	1.2	Vjačeslav Usmanov	changed DS_03_Features.ipynb